

Universitätsbibliothek Paderborn

Opvs De Ivdiciis Divinis, Qvae Devs In Hoc Mvndo Exercet

Accessit index concionatorius in omnes totius anni dies Dominicos & Festos, ab ipso Auctore confectus

Stengel, Georg

Ingolstadii, 1651

5. Quàm difficilis res sit, ex mala muliere bonam facere?

urn:nbn:de:hbz:466:1-45686

decipiaris. Antiqui Funoni γαμηλῷ nuptiales viictimas felle de-
stitutas offerebant, vt vxorem, vel maritum acquirerent, felle
& amaritudine carentem.

IV.

3. Sicut difficile est, è mari siccum extrahere lapidem, si
planè periculose res plena est aleæ, è tanta frequentia malarum
mulierum acquirere bonam.

Πολλῶν κατὰ γῦν, καὶ κατὰ θελατλαν διγλω-

όντων, μέγιστον ἐστι διγλων γυνί.

Tot cùm mari terraq; sint pàsim fere,

Fera omnium ipsa maxima extat femina.

Ait Menander; qui & vxorem vocat: *domus tempestatem* (qua-
lis fuit Xantippe, qualis vxor Iob) item *aspidis venenum, mal-*
rum thesaurum. Quemadmodum & D. Chrysostomus omni ma-
lo peius malum, malum nimurum intolerabile, viperam immediata-
lem, venenum insanabile. *Quippe quæ amicitia inimica, ineuitabili-*
pœna, necessarium malum, naturalis tentatio, desiderabilis calamita,
domesticum periculum, delectabile detrimentum, mali denique nau-

Plaut. in Mi-
lit. glor.

Eurip. in
Phœnissis.

Gen. 4.6. & 7.

3. Reg. 11. 4.

Caspar. Ens.
l. i. Epidorp.

ra, sed boni colore depicta est. Quid peius muliere atque audacius
inquit Comicus. Et Euripides: γυνή τε πάρτας ἀγειράτου κακοῦ

Malum efferatum maximè una est femina.

D. Ambrosius, mulierem ianuam diaboli, viam iniquitatis, scori-

percussionem appellat. Quod vel in Eua verum fuit, aut in vxor

Iobi, & Tobiae; ne dum in Hecuba aliqua, quæ, ob iram atque

maledicentiam, in canem versa dicitur. Certè filij Seth ante-

quām vxores ex filiabus hominum, hoc est, ex stirpe Cain, du-

xissent, boni erant, & filij DEI appellabantur. Post infelicia,

autem ista connubia, eò malitię delapsi sunt, vt essent communi-

torius Mundi eluuiione delendi. Ipsum Salomonē Ägyptiarum

mulierum confuetudo in idolatriam præcipitauit. Nonne

hic mulieres ianua diaboli, & via iniquitatis extiterunt? Quām

facilè autem est, in tanta talium abundantia, talem potius,

quām bonam assumere? Denique Alphonsus Aragonie res

solebat dicere, Tum denig, plerisque molestijs liberum fore matrimo-

nium, si maritus surdus, vxor caca fiat.

V.

At, inquieris, si quis incommodam atque importunam

vxorem nactus est, potest eam commodam, opportunam, atq;

ad suum

ad suum ingenium aptam facere? Utinam. Sed symbolum Fl. Constantini VI. ita canit: *Mulieri imperare, res desperata: & dudum Euripides dixit, inter omnes res alias mulier maximè inexpugnabilis est. Quod & Aristophanes testatur, apud quem: Aristophan in Lystrat.*

Nulla fera minus expugnabilis, quam mulier; neque ignis ipse, neq; vlla pardalista tam impudens. Summa ibi contumacia, si cedendum; si verba & fraudes componendæ, summa astutia: si coquenda vindicta, maxima vigilantia. Neque enim imbecillis tantum & impar laboribus sexus est: sed, si licentia adsit, sœnus, ambitus, potestatis audius, omnium rerum libertatem, immolentiam, si vera dicere volumus, desiderat, inquit Tacitus. Et Poëta, in veterem comœdiæ:

*Male quod mulier facere incipit, nisi efficere perpetrat,
Id illi morbo, id illi senio est: ea illi misera miseris est.
Si bene facere incepit, eius eam citò odinim percipit:
Nimisq; paucæ sunt defessa, male quæ facere occuperunt.
Nimisq; paucæ efficiunt, si quid occuperint bene facere:
Mulier inimicio male facere melius est onus, quam bene.*

Talem viperam quis cicurabit? Si blandè tractes, seruies; si delinire bonis verbis voles, videberis timere, & imperium amittes. Noui quendam, qui alternis mensibus diuīsum cum vxore imperium habebat. Sed eo mense, quo vxor imperabat, nunquam domi ausus est permanere; luit enim omnia, quæ, priore mense, peccauit imperando, si domi mansit. At seuerè habendo domabitur? colaphis basianda, virgis mulcenda, baculis mollienda est talis imperiosa Iuno? In primis non omnes feminæ tali cibo vesci assueuerunt. Deinde, sicut, pro equi magnitudine temperamus frena, ita pro vxoris dignitate moderanda est gubernatio. Accedit, quasdam verberibus fieri peiores, è quibus dum unus cacodæmon expellitur, emergunt illico alij septem nequiores. Incipiunt enim statim, pro leuis factis, graues vindictas, venena, caedes, funera meditari. Non de nihilo tot moriuntur, ante suas vxores, mariti. Non nouit femineos mores, qui ista non nouit. *Nempe etiam Illustrum* Franc Pe-
multi, dolo couingum, periére. Silo Danai truces & cruentas nup- trach. dial;
tias, & infamem noctem, miseramq; tot simul iuuenium stragem. 65.

Oe

Non

Non hoc illi, quorum supra meminimus, grauis Agamemnon, ne Phryx Deiphobus neget: non ex vestris Africanus minor, non postea mō recentior Alboinus rex, cuius ab impudica & sœua fusius coniugnitidi Athesis ripam sanguis infecit. Nempe maligna vxor, ad mariti mortem, vitam suam reputat. Sunt aliquæ increpationibus eruditæ, sunt plagis mitigatæ; sunt quædam, per scuticam & corium bouis, adiuratæ; sunt quædam herbis, sunt aliae verbis, sunt nonnullæ lapidibus sanatae. Sed hæc ipsa vita, interlites, iurgia, & verbera, quām diurna & tristis est? & par, per tale bellum, emta quanto pretio constat? Quanquam vel sic procuranda, si aliter non potest. Nam vitium uxoris aut tollendum, aut ferendum est. Qui tollit vitium uxoris, commodorem præstat: qui fert, sese meliorem facit. Utrumque hoc laudis decus meritus est. Socrates, scipio superior, quando Xantippen verbis tonantem magis patienter audiuit, quām ipsum Plato: uxoris rursus victor, quando illam fustium authoritate fecit, obedientem. Hinc, cùm quidam ex eius doctrina bene meriti discipuli ad eum descenderent, rogantes, ut aliquod bene ordinandæ vitæ præceptum illis traderet, in suum eos diuersorum secum duxit; vxoremque suam Xantippen vocavit, iussitque vasa oleo & melle plena ut eiaceret. Id, discipulis vehementer admirantibus, dixit: *Si hanc in dominis vestris rerum potestatem habueritis, beatam vitam ponetis.* Optima coniugum regula fuit Socrates, dum exemplum dedit, in coniugio & patiënti, & imperandi. Atque hæc sufficiunt ad ostendendum, quām rara ac difficilis sit occasio, vel ars, bonam uxorem, è tanto malorum cumulo, feligendi: aut ex improba probam faciendi: quæ res est vna inter rarò contingentes.

VI.

4. Demus, locum esse eligendi. Quid non ibi se offert difficultatis? Videns quidam tantam, in Germanorum vestibus diuersitatem, consilium dedit, ut pilei Saxonici, qui olim erant admodum magni, & Suedici, qui sunt iusto minores; item laxiora, & nimis stricta collaria; thoraces deñique nimis curti & angusti, & laxæ ac follicantes caligæ matrimonio iungentur, sic enim sperari posse, ex eorum partiu, vestes mediores, & modum non excedentes prodituras. Si eadem spes esset de ma-